

Sønderborg Landsbyforum

Indkaldelse til møde i Forum

Sted. Alsion, dato. 07-02-19 tid.: kl. 19.00

Afbud fra:

Deltagere:

- Joan Slaikjer Hansen, chef for plejecentrene, overordnet ansvar for Demensområdet
- Betina Schmidt Jørgensen, leder af kompetencecenter for demens, ansat demenskoordinatorer m.fl
- Børge Moos, plejecenterleder Guderup Plejecenter, kompetencecenter for demens, fagspecialister
- Karin Dalager, fmd. Sønderborg Ældrerådet
- Ulla Hoeck Pedersen, Ældrerådet Broager
- Britta Kubiak, Ældrerådet Gråsten

- Asmus Madsen, Avnbøl-Ullerup
- Angela Corind, Sottrupskov
- Ebbe Hansen, Sottrupskov
- Peter, Blans
- Crista Rasmussen, Blans
- Åge Andersen, Egen
- Gretel, Elstrup/Elstrupskov
- Karin Autzen, Asserballe
- Daniel – Karin´s "reservesøn"
- Kenni Nielsen, Kær
- Ingebeth Clausen, Smøl
- Torben Christensen, BIB
- Kim Grønne Madsen, Holm
- Anders Kirkegård, Sebbelev
- Hans Jørgen, KTS
- Polle, Oksbøl

- Helle Johansen, DSG
- Herluf, Vemmingbund
- Roy Hansen, Skelde
- Steven Bock, Skovby
- Peter Christiansen, Stolbro/Stolbrolykke
- Palle Heinrich, Mommark
- Bodil Jacobsen, Tandslet
- Robert, Tandslet
- Henning Wendelbo, Kettingskov
- Torben, Kettingskov
- Egon Jessen, Landsbyforum
- Connie Skovbjerg, landdistriktskoordinator
- Agnes Nielsen, Svenstrup, fmd. Landsbyforum

Dagsorden

1. Velkomst og oplæg omkring indsatser for "Demensvenligt Sønderborg" - hvor kan landsbyerne hjælpe?

Ca. 30 minutters orientering ved bl.a. Joan Slaikjer Hansen, Plejecenterchef og Betina Schmidt Jørgensen, daglig leder af Kompetencecenter for Demens, Guderup.

Demenssygdomme udvikler sig hele tiden. Der kommer flere ældre, derfor flere demens syge. Kommunen har mange indsatser – se vedhæftede bilag: Sammen om demens.

Forslag: **"Sammen om demens"** – kan vi hjælpe hinanden med at udbrede kendskabet til demens?

Det betyder, at et menneske, der har fået demens kan bo og leve trygt i sit eget hjem. Som naboer, hjælper vi hinanden med hverdagens udfordringer.

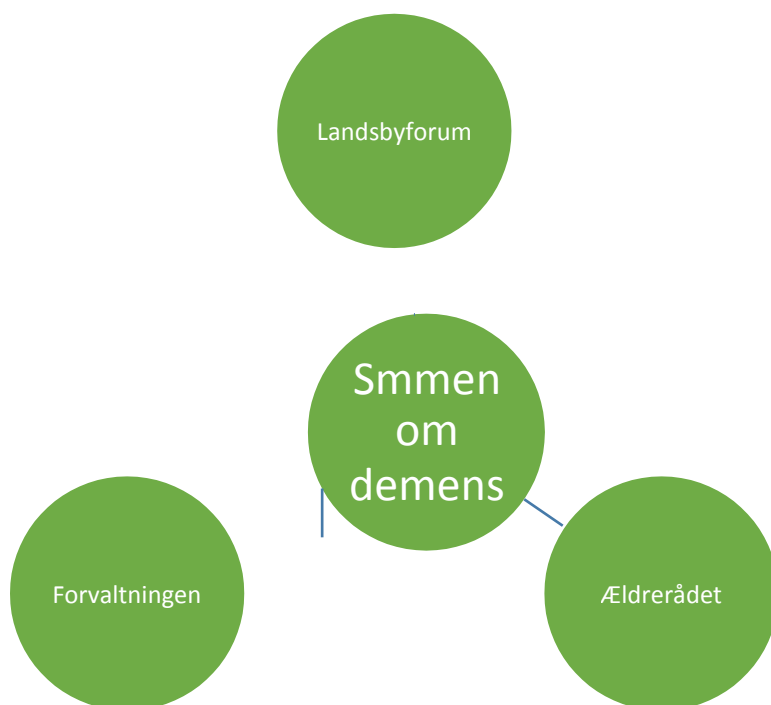
Iflg. indsatserne for Udvalget for landdistrikter, natur og fødevarer, pkt. 2.4 Social bæredygtighed står, at måler er, at landsbysamfund har fokus på aktiviteter på tværs af generationer for at dele kompetencer.

Mere forebyggelse på social og sundheds området lokalt gennem mere involvering og samskabelse mellem offentlige og private ved lokale forsøg i landsbyerne. Formidling og oplysning omkring den kommunale service på bl.a. ældreområdet.

1. Handlinger år 2018 – 2019:

- a. Konceptudvikling af professionelle sociale pedeller i geografiske områder i kommunen i samspil med én lokal ældreambassadør i hver landsby.
- b. Forebyggelse af barrierer for eksempelvis ældre (plejekrævende) i sommerhuse/fritidsboliger og manglende belysning/snerydning m.m.
- c. Konceptudvikling på "fix-din-alderdom" tourné for sociale pedeller med tilgængelig materiale for aktiviteter i landdistrikterne

Forslag til samarbejde mellem Landsbyforum, Ældrerådet og Forvaltningen om indsatsen "Sammen om demens".

Sammen om demens – skal ikke erstatte det kommunale ansvar eller de kommunale og indsatser, men er en opfordring til at støtte op om naboen, der har fået en demenssygdom.

Mennesket kan leve længere i egen bolig ved at blive understøttet en lille smule.

Demenscentret vil gerne komme ud til landsbymøder og fortælle om dette. Samarbejdet med Landsbyforum vil være i form af, at landsbylaugets bestyrelse ved, hvem skal inviteres til lokale orienteringsmøder? Hvor skal vi samles?

Herefter vil demenscentret fortælle om:

- Grundlæggende viden om demens, herunder
 - a. Hvad sker der når demens udvikles og
 - b. Hvilke symptomer skal man være opmærksom på?
- Historier og eksempler fra hverdagen – samarbejde mellem håndværkeren og Demenskonsulenten eller hjemmeplejen
- Kompetencecenter for demens kaster bolden og landsbylaugene og Ældrerådsmedlemmerne griber den og spiller videre ...

Målgrupper for deltagere i "sammen om demens" orienterings møder: De lokale håndværkere, Foreningslivet, Den gode nabo, Lokale købmænd, naboen, familiemedlemmet m.fl.

Øvrige spørgsmål:

Hvordan holder vi fast i dem?

Hvordan kan naboerne med demens fortsætte med at være med i aktiviteterne?

Hvad skal landsbylaugene være opmærksomme på?

Demenscentret kan hjælpe med til at starte aktiviteter op

Demenshjelper i butikkerne (en uddannet medarbejder i hver Coop butik)

Eksempel: Agnes i Svenstrup kender bestyrelsesfolk, håndværkere, butiksfolk m.fl. og så hjælper Karin fra Ældrerådet Nordals repræsentant til med at arrangere et demensmøde (*oplæg og orientering*) i landsbyen. Herefter ved alle, at man kontakter demens-koordinatoren i landsbyen, der er kontaktpersonen, der ved en hel del om demens og hvem personer i demenscentret er, når der skal hentes råd og vejledning.

Plancherne fra mødet sendes med referatet ud.

Hvad kalder vi dem, der er synlige i hver landsby, som har en ekstra viden om sundhedsrelaterede temaer? "Omsorgs ambassadør" eller flere... det bestemmer landsbylauget. De kan være synlige som videnspredere for ensomme, psykisk syge, m.fl.

Hans Jørgen, KTS: i forbindelse med landsbybus-projektet, har vi for nylig haft møde med frivillighedskoordinatoren. Her talte vi også om "Omsorgs ambassadør" i landsbyen, der er klædt bedre på med viden om sociale forhold og muligheder.

Aage, Egen: Hvor skal man ringe hen? Til hvem? Skriv demens-nummeret op på hver landsbylaug-hjemmesiden.

Enighed om følgende: Landsbyerne vælger selv, hvor meget de vil involveres.

Forventningerne til at være sig selv og bestemme over sig selv er anderledes, hvis man bor i landsbyen i stedet for i byen. Sønderborg kommune ligger på 2. pladsen i Danmark, når det handler om at tage vare om demens. Fra den spæde start af sygdommens start til det svære tilfælde, har demenscentret en formodning om, at der er tale om 1600 borgere i alt i kommunen.

Centret har i dag kontakt til 620 borgere ... altså mangles der direkte kontakter til ca. 900 borgere. Der går 4-5 år til de første symptomer kommer – dette er en svær periode at leve i. Demenscentret vil give viden om, hvorfor reagerer demensborgere på bestemte situationer? Hvordan møder vi de demense borgere? Tips og tricks. Hvordan kan vi hjælpe hinanden ved det?

Karin, Ældrerådet: måske vil 1 til 2 eller 3 landsbylaug i gang med et orienteringsforløb – det giver erfaringer? Skal det udbredes? At sætte 36 landsbylaug i gang med orienteringsmøder og udnævnelse af "omsorgs-ambassadører", kan ingen holde til.

Agnes: i første omgang kunne vi godt tænke os, at vi fik nogle telefonnumre og adresser, hvor vi sætter det på hjemmesiden.

Joan: laver et lille oplæg, som Connie kan hjælpe med at sende ud til alle webmasterne (+ ikon til hjemmesiderne).

Kenni: Kunne det være en idé med en pixi bog med kontaktoplysninger?

Skovby: en supergod idé, som vi tager med hjem.

Hans Jørgen: vi skal overveje, hvorledes vi får det hen i hver landsby i forhold til aktivitetsniveauet. Kan vi finde en lille ny gruppe, ad hoc-gruppe? Hvad er der behov for? Vi bør ikke skabe et behov, der ikke findes. Hvis ja, så laver vi en lille gruppe, der kun behøver at tage sig af landsbyens demens-indsats.

Kenni: Det lyder som et stort antal med 1600 i alt. Hvor stor er beredskabet? Antallet af demente øges – hvordan tænkes der på dette på national niveau?

Joan: alt personale i ældreplejen har uddannelse i forhold til demens. Ud af de 620 borgere med demens, bor nogle på plejehjem andre hjemme. Vi har special-klasser på nogle plejehjem, hvor der er plads til 30. 80% af plejehjems beboere har en diagnose.

Konklusion:

- Landdistriktskoordinatoren modtager fakta-kontaktoplysninger i hver ældreråds område omkring demens, som sendes ud til de lokale hjemmesider (lille icon), lokalblad m.m.
- Laver samtidig et lille oplæg om demens, som landsbylaugenes bestyrelser kan tænke over, hvorledes de ønsker at synliggøre

2. Godkendelse af dagsorden.

Godkendt med få ændringer. Asmus er dirigent, Connie er referent.

3. Orientering fra bestyrelsen:

3.1 Bestyrelses møde orientering, Generalforsamling

Referat fra sidste møde i Landsbyforums bestyrelse sendes ud.

3.2 Socialøkonomisk virksomhed

Definition:

I Danmark er der enighed om, at en socialøkonomisk virksomhed kan defineres som en virksomhed, der har:

- Et socialt sigte - skal gøre godt for individer eller samfund
 - Salg af produkter eller ydelser - ikke et projekt, der kun får støtte
 - Geninvestering af overskud i virksomhed - aktionærer skal ikke have udbytte
 - Opretter et CVR nummer - det skal være en virksomhed, ikke et projekt eller del af det offentlige
 - Demokrati og borgerinddragelse- legitimitet i forhold til omgivelserne
- (Kilde: Udvalget for socialøkonomiske virksomheders rapport)

Beslutning:

Der vil blive arrangeret et møde om "Hvad er Social økonomisk virksomhed?" i samarbejde med Rendbjerg Hjemmet – medarrangør: Kenni, Rudi og Agnes.

3.3 Hvordan ser vi fremadrettet Landsbyforums rolle i forhold til udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer?

Punktet udsættes til næste gang. Bliver et selvstændigt punkt, der kan bruges en hel aften på.

- 3.4 Grænseoverskridende samarbejde, folkemøde i Tydal i Tyskland den 24. maj 2019 v. Connie. Invitationen er på vej, hvor man kan læse, at der er spændende debatter, udstillinger og workshop, musik og folkelig hygge.

Der har været forslag, at landsbyforums deltager – dette forslag modtages med glæde – evt. med opsætning af eget telt, hvor der er synlighed omkring Sønderborg´s landsbyer?

Connie sætter et brainstorming-møde op, hvor alle er velkomne til at udvikle et eller andet til en "Landsbyforum"-stand.

Debatter fra 10 – 19, udstillinger, aktiviteter, mad, musik og underholdning – programmet udsendes i starten af marts.

SÆT KRYDS I KALENDEREN

- 3.5 Grænseoverskridende samarbejde med SSF (Syd Slesvisk Forening):
Vi har et spirende samarbejde med SSF, hvor der er plads til forbedringer. Det er med lidt for korte varsler, at vi gensidigt inviterer hinanden til arrangementer. Hvad kan gøres bedre?

Vil gerne have et par ekstra personer med til næste møde – det bliver Agnes, Angela, Ingebeth og Connie

Dannebrog faldt ned fra himlen i Estland i juni 1219 (?) og dette fejres med en tur arrangeret af SSF. Der er plads til gæster fra landsbylaugene i Sønderborg.

- 3.6 Global Kids v. Gretel
Deltagere i projektet er friskolerne i Kværs, Tandslet, Blans, Svenstrup, Oksbøl. I uge 39 - 40 2019 kommer 6 børn + 2 undervisere til Sønderborg, hvor der skal laves skoleaktiviteter, skoleopvisninger, overnatninger m.m.
Gretel er tovholder og sender program ud til alle
www.globalkidz.dk

- 3.7 Genforening 2020 v. Egon
Gennemgang af materialer – se hjemmesiden:
<https://sonderborgkommune.dk/borger/genforeningen-2020>

HUSK: ansøgning til 2020-pulsen **inden 1. marts** (første runde):

<https://sonderborgkommune.dk/2020-pulje>

DGI afholder løb i flere landsbyer – kort sendes med referatet ud – vi har bedt arrangørerne om at kontakte landsbylaugene hurtigst mulig (giver mulighed for at søge puljen).

Eksempel fra Kværs: alle foreninger mødes og aftaler nærmere, hvorvidt man vil lave et lokal arrangement i anledning af Genforening 2020 – og overvejer derfor at søge puljen til dette.

3.8 Cykelforum v. Kenni

– den tager Agnes, som fortæller, at Landsbyforum har 1 repræsentant i

Cykelforum: <https://cykel-forum.dk/>

4. Afsluttet møderække omkring udviklingsplaner og forvaltningen v. Connie.

- kort opsummering på deltagernes evaluering af møderækken med forvaltning og politikere omkring gennemgang af de lokale udviklingsplaner.

5. Generalforsamling og Topmødet evt. den 4. april i Diamanten Fynshav.

Mødet flyttes til den 3. april (udenfor referat), det bliver på **Lysabild Skole**.

Bestyrelsen har nedsat en lille gruppe, der arrangerer dagen. Deres første møde er den 18. februar kl. 13 – 15 (gruppen består af Peter, Angela, Gretel, Agnes og Connie)

- Kl. 17.00 – 18.00 m. generalforsamling
- Kl. 18.00 middag
- Kl. 18.30 – 21.30 et lille udvalg sørger for et spændende program

Deltagere: politikere/udvalgsformænd, repræsentanter fra forskellige forvaltninger deltager sammen med ALLE BESTYRELSESMEDLEMMER fra hver landsbylaug

6. Forespørgsel fra Sønderborg musikråd om et samarbejde ifbm. projektet "Musik i privaten". De vil gerne have en lille gruppe nedsat, med én fra hvert område (send navn til nielsen@moisen.net).

Det første møde er den **4. marts kl. 17.00 på Alsion**.

Eksempel på musikalske succés: stor opbakning til musik arrangementer i Skovby; Kær få besøg af Bon Jovi m.m. Husk at lægge "afstand" mellem arrangementerne, dvs. afstem kalenderne med naboerne.

Hver frivillige medlem af udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer hjælper med at koordinere, at der kommer 1 person fra hver af de gamle kommune-områder.

7. Hvad har vi allerede nu på programmet for 2019:

7.1 Landdistrikternes fællesråd årsmøde den 29. marts 2019, kl. 9.30 – 15.00

Delegerede:

Karin Autzen, Asserballe

Egon Jessen, Landsbyforum (afbud udenfor referat)

Agnes Nielsen, Landsbyforum

Anders K. Brandt, mdl. Landdistrikternes Fællesråd

Torben Christensen, BIB

7.2 Præsentation af "Sønderborg-modellen" for lokalsamfund på Stevns den 29. januar. Egon Jessen, Agnes Nielsen og Connie var afsted for at repræsentere landsbyerne i Sønderborg.

7.3 Landsbytopmøde den 3. april i Lysabild.

7.4 Folkemødet på Bornholm den 13. -15. juni (afgang enten søndag den 9. juni eller onsdag, den 12. juni – Connie sender mail ud om deltagernes ønsker).

Der er stadig to hems-pladser, hvis nogen ikke har meldt sig til. Deltagerne aftaler et kort møde, hvor de beslutter sig for afgangstider.

7.5 Kursus - Ikke noget planlagt

7.6 Samarbejde med SSF - Se ovennævnte

7.7 Grænseoverskridende folkemøde i Tüdal - Invitation og program sendes i marts.

8. Evt.

8.1 Kenni: Der er netop udsendt besked om, at der pålægges gebyrer på frivillige foreningskonti. Der er tale om beløb mellem 400 – 1500 kr. pr. år. Erfaringer fra tidligere viste, at det var mulig at forhandle sig til rette. Dog ser det ikke ud til at være gældende for alle pengeinstitutter.

Egon: min anbefaling er, at I går til pengeinstituttet og i dialog omkring størrelsen på gebyret. Der er gode eksempler på, at det virker.

8.2 Hvad skal der til, for at opnå støtten fra Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer på kr. 5500?

Landsbyforum har bestemt følgende:

- a. Formandens beretning fra sidste generalforsamling (*for at fremvise aktivitetsniveauet*) indsendes til sekretariatet og virker samtidig som kandidatur til Årets landsby.
- b. Sekretariat for landdistrikter ønsker en liste over bestyrelsesmedlemmerne (prima hvert år) for at kunne opdatere/koble den fælles nye kontakt-mailadresse, f.eks. kontakt@landsbylaug.dk, sammen med de medlemmer af landsbylaugets bestyrelse, der ønsker at modtage mails via bestyrelsens fælles mail.

Hvorfor? Så bliver bestyrelsens kontaktmail fremtidssikret og er ikke sårbar overfor formands skift.

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer (LNF) giver støtte til alle landsbylaug med op til 1000 borgere (*fremadrettet, hvis landsbyen i dag har 1001 indbyggere, bliver ingen "smidt ud" af "Sønderborg-modellen"*), der har

- 1) egne vedtægter på, at "paraply-foreningen" arbejder for udvikling af landsbyen
- 2) landsbylaug, der har / er på vej med en lokal udviklingsplan
- 3) hver landsbylaug benytter infoland-hjemmesiden (*som er betalt af udvalget – både opsætning, vedligehold, hotline m.m.*).

8.3 Seddel om tilmelding til frivillig forårsrengøring omdelt – den sendes ud efterfølgende pr. mail.

8.4 Seddel om invitation til møde med de lokale "Velkomst-ambassadører" (hvis landsbyen har en sådan) og Bosætningskoordinatoren. Carl Erik Maae er medarrangør på et møde mandag, den 18. marts kl. 17 – 18.30 på Rådhuset 7.

Denne sendes også ud digital.

Referat v. Connie, Landdistriktskoordinator.